

जनः कैकेयीव्यतिरिक्तःसर्वोपि ॥ इमां निरुतिं वरलक्षणशास्त्रं संश्रित्येत्यस्यस्थितायाइतिशेषः ॥ ७ ॥ ८ ॥ नेत्राभ्यांउपलक्षितः ॥ ९ ॥ औपवाहं वाहनमात्रोपयुक्तं युद्धानर्हमित्यर्थः ॥ युक्ता योजयित्वा योज्येतिपाठेप्येवमेव परं दक्षिणस्यामितिशेषः ॥ १० ॥ साधुर्वीरोरामः पित्रामात्राच वनंनिर्वास्यतेयत् अतःगुणवतांपुंसा गुणानांफलं एवंनिर्वासनरूपमुच्यतेशास्त्रेणेतिमन्ये इतिदुःखातिशयाडुक्तिः ॥ उत्प्रेक्षालंकारः ॥ ११ ॥ रथंयोजयित्वा तत्ररामसन्निधौययौ ॥ १२ ॥ आचचक्षे रथउपस्थितइत्युक्तं

एकस्याःखलुकैकेय्याःकृतेऽयंविद्यतेजनः॥ स्वार्थेप्रयतमानायाःसंश्रित्यनिरुतिंत्विमां॥७॥ एवमुक्तातुवचनंवाप्येणविहतेन्द्रियः॥ रामेतिसकृदेवोक्ताव्याहर्तुनशशाकसः॥ ८ ॥संज्ञांतुप्रतिलभ्यैवगृह्णतात्समहीपतिः॥ नेत्राभ्यामश्रुपूर्णभ्यांसुमंत्रमिदमब्रवीत् ॥ ९ ॥ औपवाहंरथंयोज्यत्वमायाहिहयोत्तमैः॥ प्रापयैनंमहाभागमितोजनपदात्परं॥१०॥ एवंमध्येगुणवतांगुणानांफलमुच्यते॥ पित्रामात्राचयत्साधुर्वीरोनिर्वास्यतेवनं॥११॥ राज्ञोवचनमाज्ञायसुमंत्रःशीघ्रविक्रमः॥ योजयित्वाययौतत्ररथमश्वैरलंकृतं१२॥ तंरथंराजपुत्रायसूतःकनकभूषितं॥ आचचक्षेजलिकृत्वायुक्तंपरमवाजिभिः॥१३॥ राजासत्वरमाहूयव्यापृतंवित्तसंचये॥ उवाचदेशकालज्ञोनिश्चितंसर्वतःशुचिः॥१४॥ वासांसिचवरार्हाणिभूषणानिमहांतिच॥ वर्षाण्येतानिसंख्यायवैदेत्याक्षिप्रमानय ॥ १५ ॥ नरेन्द्रेणैवमुक्तस्तुगत्वाकोशगृहंततः॥ प्रायच्छत्सर्वमाहृत्यसीतायैक्षिप्रमेवतत्॥१६॥ सासुजातासुजातानिवैदेहीप्रस्थिता वनं॥ भूषयामासगात्राणितैर्विचित्रैर्विभूषणैः॥१७॥ व्यराजयतवैदेहीवेश्मतत्सुविभूषिता॥ उद्यतोऽश्रुमतःकालेखंप्रभेवविवस्वतः

॥१८॥ वान्॥१३॥ वित्तसंचयेव्यापृतं धनाध्यक्षमित्यर्थः निश्चितंवचउवाचेत्यन्वयःसर्वतःशुचिः इहामुत्रानृणः॥१४॥ एतानिवर्षाणि चतुर्दशवर्षाणि॥ एतेन एतावानेववनवासोनाधिकइतिपुनर्दार्ढ्यायध्वनितं॥१५॥ प्रायच्छत्धनाध्यक्षः॥ सममेवेतिपाठेवचनसमकालमेवेत्यर्थः॥१६॥ सुजाता अयोनिजा सुजातानि सामुद्रि कोक्तलक्षणवन्ति गात्राणीत्यन्वयः॥१७॥ उद्यतःउदयंप्रामुवतः काले प्रातःकाले॥ अनेनलेशतोपिविषादराहित्यंतस्याःसूचितं॥१८॥